

TÜÜBLITEGA SEENEPAKU NAKATAMINE

Tüüblid on nakatatud seeneniidistikuga ning on mitmeid seeneliike, mida on lihtne kasutada seenepaku valmistamiseks. Pakendis on 30 tüüblit ning vaha graanulid.

Kõik allolevad liigid on saproobid ehk puitu lagundavad seened või nõrgad parasiidid, mis kasvavad surnud puidul, nõrkadel, kahjustunud või surevatel puudel (v.a. must pässik). Kasvatamiseks sobivad võimalikult värsked puupakud või kuni aasta vanad kännud.

Tuntuimad serviku perekonna seened

AUSTERSERVIK *Pleurotus ostreatus*

kasvab lehtpuupuidul, parim on haab, sobiv lepp, vaher, saar, pöök, kask, jalakas, paju, pappel.

KULDSEVIK *Pleurotus citrinopileatus*

kasvab lehtpuupuidul, parim on haab, sobiv lepp, vaher, saar, pöök, kask, jalakas, paju, pappel.

ROOSA SERVIK *Pleurotus djamar*

kasvatada kasvuhoones lehtpuupuidul, Eestis sobivaim haab

Tuntuimad gourmet seened

SHIITAKE *Lentinula edodes*

kasvab lehtpuupuidul, Eestis parim lepp, sobiv haab, pöök, pappel, tamm

LÕVILAKK-KORALLNARMIK e. LIONS MANE *Hericium erinaceus*

kasvab lehtpuupuidul, parim on haab, sobib ka jalakas, vaher, tamm, pöök

PALJAS KÕRVTARRIK e. JEW'S EAR *Auricularia auricula-judae*

kasvab lehtpuupuidul, parim on leeder, sobivad kask, jalakas, sarapuu, tamm, paju

Tuntuimad raviseened

LIBLIKTAGEL e. TURKEY TAIL *Trametes versicolor*

kasvab lehtpuupuidul, sobivad haab, lepp, pappel, tamm, kask, pöök

MUST PÄSSIK ehk CHAGA *Inonotus obliquus*

kasvab elaval kasepuul

REISHI *Ganoderma lucidum*

kasvab lehtpuupuidul, parim on tamm, vaher, sobivad ka jalakas, paju, ploom

Parimad Eesti kännuseened

KÄNNUMAMPEL *Kuehneromyces mutabilis*

kasvab paremini lehtpuupuidul, parim on kask

SUITS-KOLLANUTT *Hypholoma capnoides*

kasvab okaspuudel, kuuse- või männipuidul

ENOKITAKE e. PUIDU-SAMETKÕRGES *Flammulina velutipes*

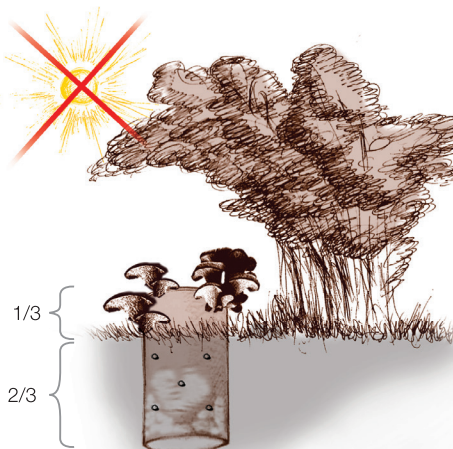
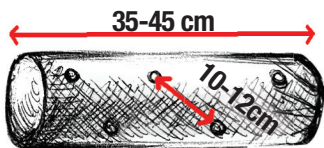
kasvab lehtpuupuidul, parim on paju, sobib ka pappel, saar, jalakas.

PAKU NAKATAMINE (kõik liigid v.a. SHIITAKE ja MUST PÄSSIK)

- Sae värske puupakk 35-45 cm pikk, 15-50 cm läbimõõduga. Nakatamiseks sobib ka peale mahlaajooksu lõppemist langetatud puukänd
- Puuri iga 10-12 cm tagant auk läbi koore, kasuta 8-9 mm puidupuuri
- Pane tüüblid auku puhaste, seebiga pestud käte või kummikinnastega
- Toksi haamriga tüübel lõplikult sisse
- Sulata vaha veevannis ning jätagi terveks vahatamise ajaks veevanni, sest vaha hangub ruttu
- Pintselda tüüblitsad vahaga
- Seejärel paki nakatatud pakk läbipaistvasse kilesse. Jäta toatemperatuurile 20-25°C läbi kasvama paariks kuuks.

Läbi kasvades muutub tüübli juurest puidu pind valgeks.

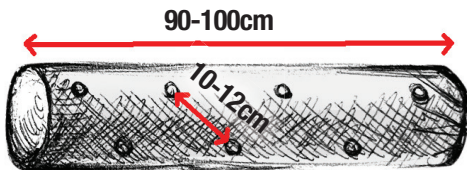
- Kaeva seenepakk õue maasse või suurde lillepotti rõdule 2/3 ulatuses. Sobib igasugune aiamauld, kuid mitte liivmuld. Sobivaks kasvukohaks on päikese eest varjatud koht, kuhu sajakas vihma, aga ei oleks seisvat vett ning ka mitte tuuline. Maasse kaevata võib aastaringiselt. Kahe istutatud puupaku vahe peaks olema vähemalt 30 cm. Kui kohe maha kaevata ei ole võimalik, võib jätta seenepaku samasse kilekotti toatemperatuurile isegi kuni aastaks. Istutatud seenepakku on vaja kuival perioodil kasta, lillepotis kasvatades tihedamalt. Talvel pakku katta pole vaja, talub külma. Lõplik läbikasvamine mütseeliga toimub 3-6 kuu jooksul. Juba maha kaevatud seenepakku ei soovita ümber istutada, mütseel võib hukkuda. Pakk jääb samasse kohta maasse mitmeks aastaks, kuni laguneb. Sel ajal annab tavaliselt 2-3 saaki aastas olenevalt liigist.

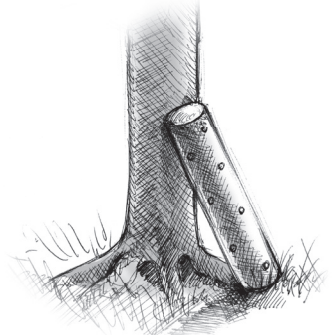
SHIITAKE PAKU NAKATAMINE

- Sae värske haava- või lepapakk 90-100 cm pikk, 10-13 cm läbimõõduga
- Puuri iga 10-12 cm tagant auk, kasuta 8-9 mm puidupuuri
- Pane tüüblid auku puhaste, seebiga pestud käte või kummikinnastega
- Toksi haamriga tüübel lõplikult sisse
- Sulata vaha veevannis ning jätagi terveks vahatamise ajaks veevanni, sest vaha hangub ruttu
- Pintselda või vala sorts igale tüübli otsale
- Seejärel paki nakatatud pakk kilesse (toidukilesse või kilekottidesse). Jäta toatemperatuurile (20-25°C) läbi kasvama paariks kuuks. Läbi kasvades muutub tüübli juurest puidu pind valgeks.
- Siis tõsta seenepakk õue nõjatuma metsa alla puutüvele, põhjapoolsele seinale või kividele nii, et päike peale ei paistaks. Suvel peaks seenepakku ka kastma.
- Seenesaaki soodustab tugev vihm, kuigi seda saab ka esile kutsuda.

Shiitake seenepakk tuleks läbikasvanuna panna külma vette mitmeks tunniks kuni ööpäevaks. See soodustab seente teket.

Shiitake paku nakatamine

Shiitake paku paigutamine õue

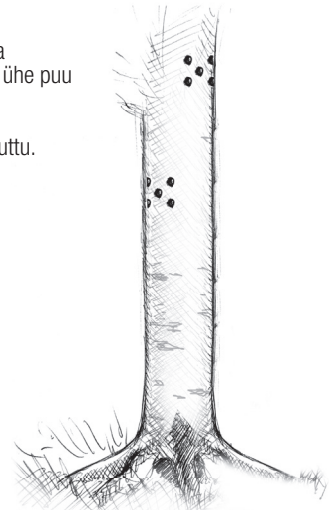
KASE NAKATAMINE MUSTA PÄSSIKU TÜÜBLITEGA

Musta pässikuga nakatatakse vähemalt 10cm diameetriga kasepuid.

- Puuri tüvele 5-kaupa puntidena augud. Auk võiks olla paar millimeetrit jämedam ja sügavam kui tüübel. Augud teha erinevasse külge u 2 m kõrgusele. Kokku 10 tüüblit ühe puu kohta.
- Pane igasse auku 1 tüübel ning kopsi haamriga sisse.
- Sulata vaha metallnõus ning võta see kaasa kuumaveevannis, sest vaha hangub ruttu. Kata tüüblid korralikult vahaga.
- Nakatada võib peale kasemahla kinnijäämist kuni sügiseni, pluss kraadidega.
- Must pässik kasvab väga aeglaselt ning korjatakse ära u 7 aasta möödudes.

TÜÜBLITE SÄILITAMINE

Säilitada jahedas kohas 5-15 °C kuni pool aastat. Roosa serviku ning chaga tüübleid säilitada toatemperatuuril.

Kase nakatamine musta pässikuga